

Írta: Tánczos Judit

A H. Lenzen Korai Fejlesztő Központ és Iskola

1992 szeptemberében nyitotta meg kaput a H. Lenzen Korai Fejlesztő Központ és Iskola, mely intézmény – Magyarországon ez idáig még példa nélkül –, a Down-szindrómás gyermekek fejlesztését és oktatását tűzte ki célul. A Down program szakmai védnökségét és segítségét Heinrich Lenzen professzor vállalta el, aki Európa-hírű szakember.

A program számára az épületet a Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal biztosította öt évre térítésmentesen. A gondozói-nevelői munka eszközeit pályázatok alapján a Holland Stichting Katholieke Nodén-től kapták.

Az iskola épületének otthonosabbá tételében részt vettek a szülők és a nevelők, valamint kisebb adományok is segítettek az indulást.

Az intézmény városi-megyei intézményként szerveződött, a gyerekek különböző megyékből érkeznek. Mivel problémát jelentett a vidékről érkező gyerekek elhelyezése, ezért diákotthont alakítottak ki számukra.

A testületben hat személy rendelkezik pedagógus diplomával: pedagógus, gyógypedagógus, gyógypedagógus-logopédus, óvónő, zenetanár, hitoktató. Az iskolában rajtuk kívül dolgozik gyógytornász, konduktor, pszichológus, gyermekorvos, fogorvos, fogtechnikus, a népművészet mestere (szövés, kerámia) védőnő, könyvelő.

A távlati célok közt szerepel egész napos óvoda létrehozása, szakmunka tanítása, majd a termelőmunka feltételeinek biztosítása és a későbbiekben egyedülálló idős emberek és Down fiatalok számára kolónia építése.

A korai fejlesztő jelenlegi létszáma 15 fő (1-6 éves korig), az iskolát 10 fő látogatja (7-19 éves korig).

A korai fejlesztő csoportosok (az első hetes csecsemőtől a 20-28 hónapos kisgyermekig) minden második szombaton járnak foglalkozásokra, ahol konduktor, pszichológus, gyakorlott pedagógus, szükség esetén gyermekorvos fogadja őket. Kívánság szerint az ún. beszédjavítást segítő „szájharangot” a klinikai fogászaton végzik.

A 28. hónapos kortól 6-7 évig héti egy alkalommal részesülnek korai fejlesztésben a gyermekek, amikor gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, orvos illetve gyakorlott szülő foglalkozik a gyermekekkel és szüleikkel.

A korai fejlesztés célja az anya és a család segítése a gyermek elfogadásában, a csecsemő klinikai vizsgálata, a gondozáshoz szükséges tanácsadás valamint a habitáció szervezése.

Az intézmény munkatársai fontosnak tartják, hogy ha a kisgyermek egészségügyi állapota megengedi, 3-6 éves koráig normál óvodába járjon, ők pedig törekednek az óvodával való szoros szakmai kapcsolattartásra. A sérült gyermek integrálása az óvodába és az általános iskola alsó osztályaiba fejlesztőleg hathat mind e gyermekek, mind egészséges társaik pszichikumára, hiszen idejekorán megismerteti és megtanítja őket a másság elfogadására, kifejleszti segítőkészségüket gyengébb, vagy nem egészséges embertársaik iránt.

Az iskoláskorúak jelenleg két csoportban tanulnak: a kezdő csoporthoz azok a tanulók tartoznak, akik a tanulás feltételeinek elemi szinten megfelelnek. A gyermekek adottságai különböznek, úgyhogy az egyéni foglalkozás dominál a tanításban.

A haladó csoportot tizenéves tanulók alkotják. Ők a tantárgyi intelligencia fejlesztése mellett szakmai irányultságú képzésben is részesülnek (szövés, korongozás).

A gyerekek otthon érzik magukat az intézményben, kapcsolatuk mind társaikkal, mind nevelőkkel barátságos, nyílt, őszinteségen és bizalmon alapuló. A nevelők hangulata a kezdeti nehézségek és anyagi gondok ellenére is bizakodó, munkájukat önzetlenül, teljes szívvel-lélekkel végzik.

A gyerekekkel Heinrich Lenzen professzor útmutatásai alapján és elméleti rendszerének ismeretében foglalkoznak. Az egyéni és csoportos foglalkozások megtervezésénél, a tanmenetek készítésénél a gyerekek testilelki-szellemi adottságait messzemenően figyelembe veszik. Az intézmény fontosnak tartja a szülőkkel való szoros emberi és szakmai kapcsolatot. A szülőkkel hetenként aktuális kérdésekben konzultálnak. A szülő a korai fejlesztőben kötelezően jelen van a foglalkozásokon, az iskolában joga van az órák és a foglalkozások látogatására.

A H. Lenzen Korai Fejlesztő Központ és Iskola a mindennapok nevelői-fejlesztői munkáján túl igyekszik felvenni a kapcsolatot a társintézményekkel, valamint külső és belső továbbképzéseket szerveznek szakmai kompetenciájuk elmélyítése érdekében.

Rövid fennállása alatt már lehetőségét biztosított egy szakmai konferencia lebonyolításához 1991. novemberében. 1993 márciusában „nyílt napok”-on Lenzen professzor bemutatta a korai fejlesztő terápiát az érdeklődő szakembereknek és szülőknek. Ez alkalommal látogatott hozzájuk tapasztalatcserére a nagyváradi Down Klub, amellyel azóta is élénk szakmai kapcsolatot tartanak fenn.

Lenzen professzor azóta is évenként két alkalommal visszatér a Fejlesztő Iskolába, s a szülők, pedagógusok és érdeklődő szakemberek számára szakmai napokat tart. 1994. májusában az Élet jegyében Alapítvány két napos sikeres konferenciát szervezett. Az 1994/95-ös tanévben a Soros Alapítvány is támogatta az iskola munkáját.

A Fejlesztő Iskola távolabbi célja egy „Lenzen Down-centrum” létrehozása, mely helyi és regionális igény ellátására irányulna. Az alapkövetétel 1994. december 10-én volt. A Centrumban a Down-gyermekek fejlesztése és oktatása mellett nagyobb lehetőség jutna a kutatásra, hazai és nemzetközi Down-konferenciák megszervezésére.